

1. Klasyfikacja wózków jezdniowych według norm polskich i międzynarodowych

Nie wszystkie rodzaje wózków podlegają dozorowi technicznemu.

Zgodnie z klasyfikacją podaną w PN-ISO 5053 marzec 1999 oraz postanowieniami rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 3 lutego 2003 r. (Dz. U Nr 28, poz. 240), wózki podnoszące dzielą się na:

- a) wózki podnośnikowe (podlegające dozorowi technicznemu), określone jako „wózek z przymocowaną platformą, widłami lub innymi urządzeniami do manipulowania ładunkami, przystosowany do podnoszenia ładunku spaletyzowanego lub niespaletyzowanego, na wysokość umożliwiającą składowanie i pobieranie ładunku, a także układanie w gniazdach i podejmowanie z gniazd”, oraz
- b) wózki unoszące (niepodlegające dozorowi technicznemu), określone jako „wózek z przymocowaną platformą lub widłami, dostosowany do podnoszenia ładunku jedynie na wysokość umożliwiającą jego transport”.

Również norma **PN-77/M-78100** określała wózki w sposób podobny. Nie jest tutaj ściśle określony parametr wysokości podnoszenia, od którego należy uznać wózek za podnośnikowy, a do którego wózek jest wózkiem unoszącym. Należy jednak przyjąć, po uwzględnieniu wymiarów typowych palet oraz definicji: „układanie w gniazdach – manipulacja składająca się z podnoszenia ładunku i umieszczenia go na regale lub półce w systemie składowania” oraz „podejmowanie z gniazd – manipulacja składająca się z podnoszenia ładunku z gniazda regału i opuszczanie go”, że spiętrzenie ładunku następuje już od ok. 30 cm.

Należy uwzględnić również fakt, że określenie „wózki jezdniowe podnośnikowe” nie dotyczy wyłącznie tzw. wózków widłowych. Stosowne normy przedmiotowe np.: PN-77/M-78105 przewidują oprócz wideł cały szereg wymiennego osprzętu roboczego np. trzpień, wysięgnik, szufle w tym samowyladowcze, trawersy do beczek, zabieraki, chwytaki, kleszcze itp. Warto również przypomnieć, że określenie „wózki jezdniowe” dotyczy zarówno wózków z siedziskiem dla operatora jak i wózków prowadzonych i zdalnie sterowanych, z podestem dla operatora, bądź specjalnej konstrukcji np. z wysięgnikiem, bramowych itp.

2. Rodzaje wózków

2.1. Wózki podlegające dozorowi technicznemu

Są to wózki z mechanicznym napędem podnoszenia.

Napęd mechaniczny – wszelkie rodzaje napędu (spalinowy, elektryczny, hydrauliczny) nie wymagające bezpośredniego działania siły mięśni podczas wykonywania czynności podnoszenia ładunku.

Dotychczas, zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 3 kwietnia 1993 o badaniach i certyfikacji (Dz. U. Nr 55, poz. 250), wózki podlegały obowiązkowi certyfikacji na znak bezpieczeństwa lub wystawiania przez producenta deklaracji zgodności. Zgodnie z art. 13 ust. 5 pkt. 1 ustawy o badaniach i certyfikacji powyższy obowiązek nie dotyczy urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu na mocy przepisów o tym dozorze.

W związku z powyższym, od dnia 18.08.2003 r., wózki powinny być projektowane, wytwarzane, naprawiane, modernizowane oraz eksploatowane zgodnie z ich przeznaczeniem, w sposób zapewniający bezpieczeństwo ich eksploatacji – zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym (Dz. U. Nr122, poz. 1321) i przepisami odrębnymi.

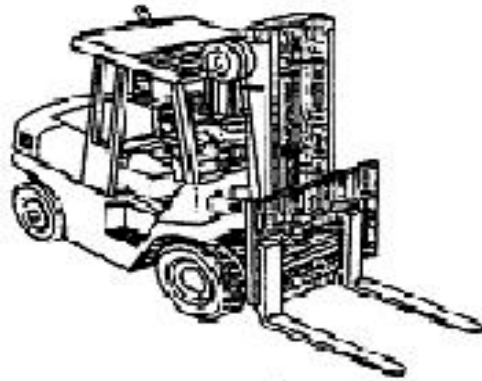
Dozorowi technicznemu podlegają następujące wózki:

- 1) **wózek podnoszący:** wózek jezdniowy, który przystosowany jest do załadowywania, podnoszenia i transportowania ładunków.

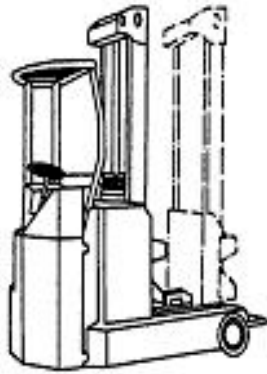

- 2) **wózek podnośnikowy:** wózek z przymocowaną platformą, widłami lub innymi urządzeniami do manipulowania ładunkami przystosowany do podnoszenia ładunku paletyzowanego lub nie, na wysokość umożliwiającą składowania i pobierania ładunku, a także układania w gniazdach i podejmowanie z gniazd.

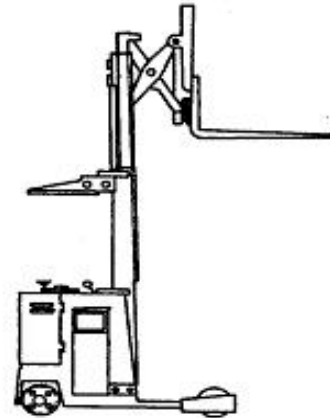
- 3) **wózek podnośnikowy czolowy:** wózek podnośnikowy, z przymocowanymi widłami (które można zastąpić innym urządzeniem), na którym umieszcza się ładunek spaletyzowany lub nie, w pozycji podpartej na przednich kołach i równoważony masą wózka.

- 4) **wózek podnośnikowy z masztem wewnętrznym nie obejmujący ładunku (z masztem lub karetką wysuwaną):** wózek podnośnikowy nie obejmujący ładunku z masztem wewnętrznym, który może przemieszczać ładunek, przez ruch masztu lub karetki z widłami.

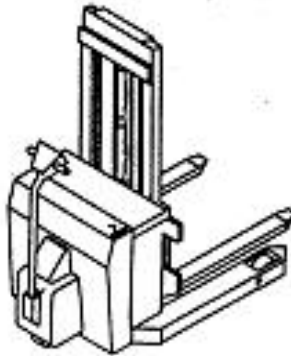

Wózek z wysuwym masztem

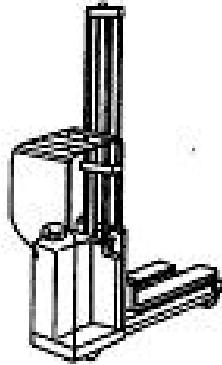

Wózek z wysuwną karetką

- 5) **wózek podnośnikowy z masztem wewnętrznym obejmujący ładunek (z masztem stałym):** wózek podnośnikowy obejmujący ładunek ze stałym masztem wewnętrznym z widłami, które umieszczone są pomiędzy łapami ramy jezdnej, a środek ciężkości ładunku znajduje się zawsze w obrębie wieloboku stabilności.

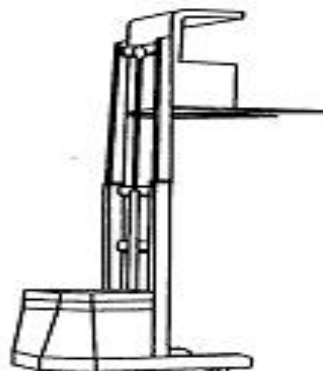
- 6) **wózek podnośnikowy widłowy z masztem wewnętrznym:** wózek podnośnikowy, w którym zęby widel znajdują się ponad łapami ramy jezdnej.

- 7) **wózek podnośnikowy platformowy z masztem wewnętrznym:** wózek podnośnikowy spiętrzający z platformą ładunkową znajdującą się ponad łapami ramy jezdnej.

- 8) **wózek podnośnikowy z operatorem podnoszonym wraz z ładunkiem:** wózek podnośnikowy z platformą operatora, która może być podnoszona z ładunkiem w celu jego spiętrzania.

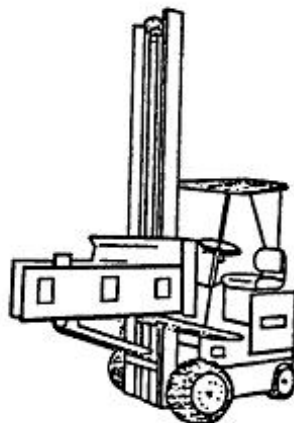
- 9) **wózek podnośnikowy boczny (tylko z jednego boku):** wózek podnośnikowy z masztem lub karetką z widłami, które mogą zostać wysuwane lub wciągane pomiędzy osiami i prostopadle do wzdłużnej osi wózka, co umożliwia odbieranie i podnoszenie ładunku w pozycji równoważnej w stosunku do jednego boku wózka oraz jego spiętrzanie i rozpiętrzanie obok wózka.

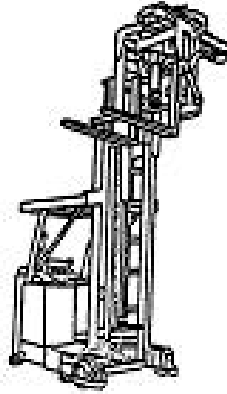
- 10) **wózek podnośnikowy czolowy terenowy:** wózki kołowe zrównoważone przeznaczone przede wszystkim do działania w nie wyrównanym terenie naturalnym i zniekształconym terenie np. budowy.

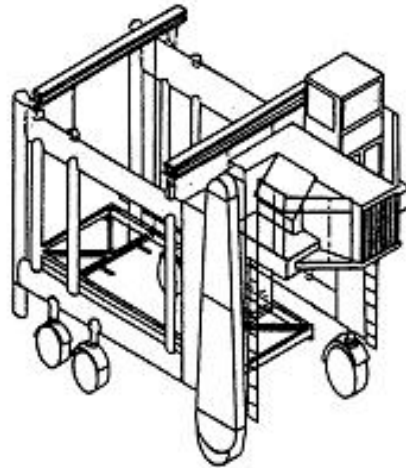
- 11) **wózek podnośnikowy czolowy boczny (obustronny):** wózek podnośnikowy dostosowany do spiętrzania i odbierania ładunków z obu stron kierunku jazdy.

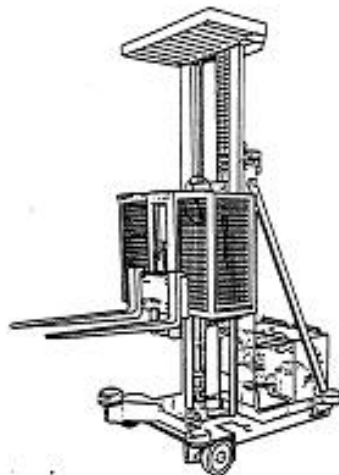
- 12) **wózek podnośnikowy czolowo-boczny:** wózek podnośnikowy, dostosowany do spiętrzania i odbierania ładunków z przodu i z obu stron kierunku jazdy.

- 13) **wózek podnośnikowy bramowy:** wózek podnośnikowy, w którym rama i element podnoszący obejmują ładunek w celu jego podniesienia, przemieszczenia i spiętrzania.

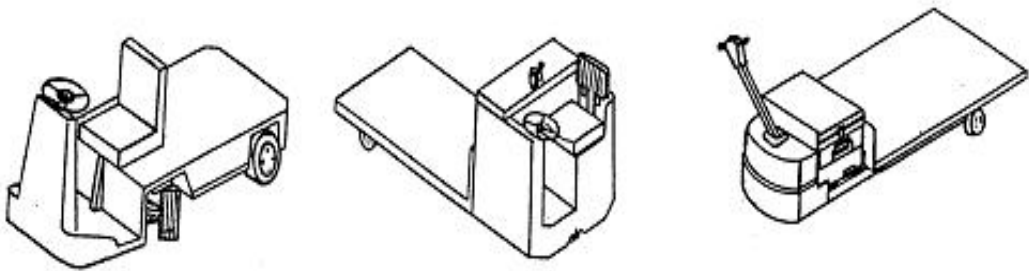

- 14) **wózek kompletacyjny:** wózek podnośnikowy z przymocowaną platformą operatora, która może być unoszona wraz z platformą lub widłami, umożliwiając operatorowi załadowania i rozładowania towarów z regału na podstawę ładunkową.

2.2. Wózki niepodlegające dozorowi technicznemu

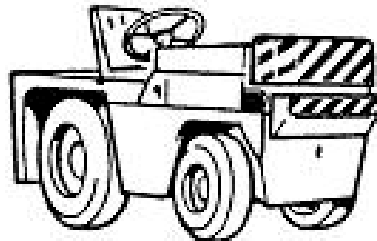
1) wózek naładowany platformowy (wózek ze stałą platformą)

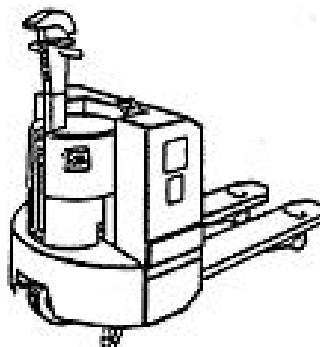
2) wózek ciągnikowy

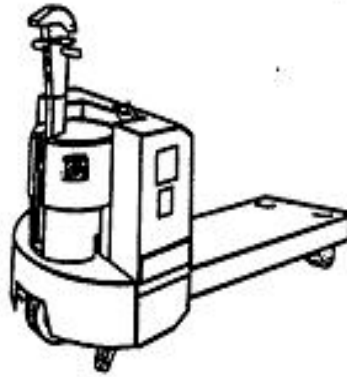
3) wózek pchający

4) wózek unoszący widłowy prowadzony

5) wózek unoszący platformowy prowadzony

6) wózek unoszący bramowy

